

INDIVIDUÁLNĚ VZDĚLÁVACÍ PLÁN (pracovní verze 02)

Jméno žáka: Datum narození:

Třída:

Vyšetřen v:

Dne:

Platnost posudku do:

Závěr vyšetření:

Pedagogická diagnostika:

Doba platnosti individuálně vzdělávacího plánu:

Vzdělávací program:

Základní škola

Konkrétní cíle, časové a obsahové rozvržení učiva:

◆ **Učební plán vzdělávacího programu:**

Základní škola č.j. 16 847/97- 2 (nebo ZŠ s rozšířenou výukou + č. j.)

Obecná škola č.j. 12 035/97-20

Národní škola č.j. 15 724/97-20

◆ **Tematické plány**

Klasifikace a hodnocení:

finální:

- číselná (známkou)
- širší slovní hodnocení
- kombinace číselné klasifikace a širšího slovního hodnocení

průběžná:

- ◆ ke zjišťování vědomostí a dovedností volit druhy a formy ověřování, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv
- ◆ zvýraznit motivační složku hodnocení, hodnotit jevy, které žák zvládl
- ◆ při výkonu, který by bylo nutno klasifikovat horším klasifikačním stupněm než **dobře** a při opakovaném selhání dítěte již **neklasifikovat** známkou

Obecné zásady hodnocení a tolerance:

- vysvětlení všem zúčastněným, že bude žák odlišně hodnocen i vzděláván
- žák nebude vystavován činnostem, ve kterých nemůže podávat optimální výkon
- odlišovat specifické problémy od nespecifických
- vycházet z toho, v čem je žák úspěšný a ocenit projevenou snahu
- posuzovat a hodnotit pouze to, co dítě stačilo vypracovat
- mít na zřeteli, že každé zkoušení, kontrolní práce je zátěžovou situací pro dítě
- neopravovat červeně

- tolerovat pomalejší pracovní tempo
- vyhnout se nadměrně tolerantnímu přístupu

Doporučení pro průběžnou klasifikaci:

1. stupeň ZŠ

- slovní hodnocení
- počtem chyb
- počtem správně vypracovaných jevů
- klasifikační stupeň
- motivační razítka

2. stupeň ZŠ

- bodové hodnocení
- klasifikační stupeň
- počtem chyb
- počtem správně vypracovaných jevů

Způsob ověřování vědomostí:

- preference ústního zkoušení (převažují známky)
- preference písemného zkoušení (převažuje hodnocení bodové, počtem chyb, počtem správných jevů)
- rozhovor ve skupině žáků

Úprava a organizace výuky:

- vlastní výuka bude realizována v plném rozsahu jako u ostatních studentů, nepředpokládá se úleva v množství učiva
- výuka probíhá v kmenové třídě
- výuka probíhá v kmenové třídě v kombinaci se zajištěním odborné speciálně pedagogické péče v ambulantní školní poradně
- individuální práce, která probíhá současně s výukou v kmenové třídě
- individuální výuka (1. stupeň ZŠ)
- doplňkové hodiny

Doporučujeme tyto metody a prostředky k dosažení stanovených cílů:

- hromadné vyučování
- skupinové vyučování
- individuální vyučování
- metody:
  - písmena, hlásky fixovat pomocí obrázkové abecedy, říkanek
  - obtahování
  - dopisování, dokreslování tvarů neúplných písmen
  - osahávání tvarů písma
  - postřehování písmen, slabik, slov při kratší i delší expozici
  - kroužkování či podtrhávání slov v zadaném textu
  - přiřazování tiskacích písmen a slov k psacím
  - nácvik obtížných slov z článků před vlastním čtením

- střídání ve čtení
- orientace v textu
- sestavování vět ze slov na kartách
- čtení s porozuměním, úkolem
- dramatizace
- společné procvičování vědomostí a dovedností
- samostatné procvičování vědomostí a dovedností s častou kontrolou
- procvičování vědomostí a dovedností
- procvičování vědomostí a dovedností pomocí počítačových programů
- psychorelaxační cvičení
- vyprávění
- prodloužený výklad
- vysvětlování
- rozhovor
- demonstrace
- praktické práce
- laboratorní práce
- besedy
- dopisování s vrstevníky z cizích států
- psychosociální hry a cvičení
- práce s knihou (slovníky, jazykové příručky, pravidla, přehledy, tabulky, atlasy, encyklopedie,...)
- práce s časopisy
- vyhledávání a oprava chyb
- mikrodialog
- poslech a opakování

Doporučované postupy při zvýšené individuální práci se žákem:

Ve všech předmětech:

- tolerovat pomalé pracovní tempo
- preferovat ústní zkoušení před písemným
- ponechat dostatek času na zpracování a kontrolu písemných prací
- ponechat dostatek času na porozumění textu nebo pomoci žákovi s jeho porozuměním
- tolerovat horší grafickou úpravu písemného projevu
- místo zápisů používat podtrhávání v učebnici (u žáků, kde rodiče souhlasí s jejich odkoupením)
- umožnit používat záložku s okénkem
- umožnit využití magnetofonu, diktafonu
- umožnit používání přiměřeného psacího nástroje (pero s násadkou, trojhranná tužka, trojhranné pastelky, použití tužky místo pera, psací stroj, počítač)
- umožnit psaní do linkovaných sešitů
- umožnit psaní do terapeutických sešitů
- častá motivace, povzbuzování
- časté poskytování pozitivní zpětné vazby
- multisenzoriální přístup

- pokyny rozdělit na menší části a každou z nich, bude-li to nutné, dítěti zvlášť zopakovat
- pomoci dítěti uspořádat jeho věci
- častý oční kontakt, požadovat opakování všech pokynů
- volit činnosti adekvátní jeho schopnostem
- odměňovat snahu ne jen dobré výsledky
- ponechat dítěti více času a netrestat ho, když práci nedokončí
- nedoporučuji dokončovat úkoly o přestávce nebo po vyučování (dítě se snáze unaví)
- oceňovat jeho snahu přede všemi
- podporovat skupinovou práci, která mu pomůže se sociální interakcí
- větší tolerance v hodinách Tv, Vv a pracovních činnostech
- častější využití názoru
- omezení mechanického učení faktů bez širších souvislostí (letopočty, jména, výčty, definice a jiné)
- průběžně ověřujeme správné pochopení zadání, dopomoc prvního kroku
- respektujeme poruchy prostorové a pravolevé orientace, nevýhodný typ laterality
- zohledňujeme poruchy výslovnosti
- zohledňujeme poruchu pozornosti
- zohledňujeme poruchu paměti
- zohledňujeme psychomotorický neklid a impulzivitu
- zohledňujeme výkyvy, kolísání ve výkonnosti

Ústní projev a čtení:

- zohlednění ústního projevu před písemným
- respektovat individuální tempo
- zadávat kratší úseky čtení a také hodnotit na těchto kratších úsecích
- při čtení používat speciální pomůcky - záložka, mřížka, okénko (ponechat na volbě žáka)
- při ústním projevu (zkoušení) žákovi pomáhat s formulacemi
- nenechávat žáka dlouho hovořit, stačí stručné odpovědi
- nesnižovat sebevědomí žáka, vytvářet klidnou pracovní atmosféru
- nevyvolávat k hlasitému čtení před třídou (nebo jen po domácí přípravě), nenechávat číst dlouhé texty
- kvalitu čtení nehodnotit známkou
- chválit za úspěšně provedený úkol a snahu
- u diagnózy kóktavost – ústně zkoušet mimo vyučovací hodinu

Písemný projev:

- zohledňovat grafický projev, tolerovat písmo i úpravu
- respektovat individuální tempo, poskytnout delší čas na práci
- hodnotit pouze to, co žák skutečně stihl
- zadávat kratší úkoly jak školní, tak i domácí, popř. zadávat individuální domácí úkoly
- u doplňovacích cvičení nepsat celé věty, pouze probíraný a zkoušený úsek učiva
- opravy písemných prací vyžadovat redukované, popř. samostatný slovníček chyb
- diktovat pouze to, co žák bezpečně zvládá
- místo náročnějších diktátů pouze jejich opis, přepis, doplnění procvičovaných jevů

- označovat diktát nebo náročnější cvičení pouze počtem chyb, klasifikovat pouze v případě úspěchu,
- využívat systému bodování při klasifikaci
- nedávat přepisovat práce (úkoly, sešity,...)
- v případě nejistoty žáka nechat spolupracovat na zadané práci s jiným žákem, ve skupině,
- neopravovat červeně
- zvýraznit správné jevy, popř. začernit chyby
- přesvědčit se, zda žák zadanému úkolu porozuměl
- další individuální postupy vyplývající ze situace ve výchovně vzdělávacím procesu
- nevyžadovat delší nebo složitější zápisy v sešitech, nahradit je předem natištěným textem, který si žák nalepí do sešitu

Pozn.: Zohlednění, popsaná v předcházejících bodech, mají být respektována ve všech předmětech, ve kterých žák pracuje s textem.

Český jazyk a literatura:

- prodloužené slabikování
- čtení po slovech
- čtení po významových celcích
- čtení s okénkem (se záložkou, pomocnou tabulkou)
- respektovat aktuální úroveň čtenářských dovedností
- orientace v textu
- nácvik čtení s porozuměním
- uvolňovací cviky
- psaní do pomocných linek
- psaní na větší formát
- užití vzorů písmen pro psaní
- psaní diakritických znamének současně s písmenem
- využít tabulky, přehledy, pravidla
- využít PC s korektorem pravopisu
- sloh – preferovat obsah, s dopomocí učitele ústně
- psát slohové práce na počítači, elektrickém stroji
- opravy diktátů a pravopisu – pouze vybraná slova, zdůvodňovat ústně
- diktáty zadat předem na procvičení domů
- všechny diktáty a složitější práce psát jako cvičení doplňovací – u žáků, kterým doplňování vyhovuje
- poskytnout dostatek času na opravu a zdůvodnění jevů
- zadávat kratší práce
- slova v krátkých pravopisných cvičeních diktovat ob jedno slovo
- domácí úkoly zadat v kratším rozsahu, je možné vypisovat jednotlivá slova místo celých vět
- ověřit znalost pravidel ústním zkoušením
- nepsat časově omezené práce, pětiminutovky, apod.
- dovolit těm, kterým to vyhovuje psát tiskacím písmem

Prvouka, Přírodověda, Přírodopis / Rodinná výchova / Občanská výchova /

- tolerovat horší úpravu v sešitech
- preferovat ústní zkoušení před písemným
- do sešitů psát krátké poznámky, popř. pouze podtrhávat text v učebnici nebo lepit do sešitů text předepsaný na stroji
- respektovat pomalejší pracovní tempo
- při samostatné práci poskytnout dostatek času na zpracování úkolu
- přesvědčit se, že žák porozuměl kontrolním otázkám pod učebním textem
- dovolit použití diktafonu k nahrání výkladu

Cizí jazyk:

- prodloužení přípravného období (naslouchání jazyku bez nutnosti mluvit, písničky, říkanky, rytmizace)
- upřednostňovat praktické používání jazyka (např. slovní spojení, běžné fráze ...)
- omezit hlasité čtení delších textů
- při procvičování i ověřování znalostí používat testy s volbou správné odpovědi
- zaměřit se na ústní ovládnutí slovní zásoby před písemnou, osvojení základních frází
- věnovat individuální péči při nácviku odlišných skupin hlásek
- účast při společném nácviku s učitelem
- zvýšená pozornost nácviku nové slovní zásoby
- nepsat slovníček – práce se slovníkem
- osvojování slovní zásoby pomocí kartičkového systému
- slovní zásobu zkoušet častěji v kratších úsecích, přiřazování
- předepisování zkoušených jevů během procvičování
- v písemném projevu tolerantně hodnotiti slova napsaná foneticky správně
- upřednostňovat učebnice a pracovní sešity s výkladem v češtině, tištěným slovníčkem včetně výslovnostní normy
- průběžné opakování základního učiva z předchozích ročníků
- tolerovat specifické chyby v písemném projevu
- více času na kontrolu práce
- vždy se přesvědčit, že žák porozuměl zadání
- chválit za úspěšně provedený úkol, aktivitu, snahu
- hodnotit konverzační rovinu
- písemné práce - hodnotit jen pokud se podaří
- rozložení učiva do více ročníků, redukce učiva
- dopomoci zajištění osoby, která jazyk dostatečně ovládá
- do hodnocení zahrnout i jiné znalosti než ryze jazykové - reálie

Prvouka, Vlastivěda, Zeměpis:

- všechna zohlednění popsána v předcházejících bodech
- orientace na mapě pouze po předchozí domácí přípravě - použít stejný atlas, který měl žák doma
- u žáků se zkříženou laterálníitou - nejsou vhodné slepé mapy - nepoužívat

Prvouka, Vlastivěda, Dějepis:

- všechna zohlednění popsána v předcházejících bodech
- letopočty - pouze po předchozí domácí přípravě
- individuální práce s časovou osou

Hudební výchova:

- všechna zohlednění popsána v předcházejících bodech
- notový zápis pouze po předchozí domácí přípravě, případně nežadávat
- tolerovat obtíže v dodržování a pochopení rytmu
- tolerovat problémy se zapamatováním melodie a její reprodukci

Předměty s převahou výchovného charakteru:

- především rozvíjet, s tolerancí hodnotit, dopřát pozitivní prožitek
- orientovat se na oblasti, ve kterých je dítě úspěšné – kreativita, fantazie, snaha, originalita
- pokyny rozdělit na menší části a každou z nich, bude-li to nutné, dítěti zvlášť zopakovat
- pomoci dítěti uspořádat jeho věci
- častý oční kontakt, požadovat opakování všech pokynů
- volit činnosti adekvátní jeho schopnostem
- odměňovat snahu ne jen dobré výsledky
- ponechat dítěti více času a netrestat ho, když práci nedokončí
- nedoporučuji dokončovat úkoly o přestávce nebo po vyučování (dítě se snáze unaví)
- oceňovat jeho snahu přede všemi
- podporovat skupinovou práci, která mu pomůže se sociální interakcí
- větší tolerance v hodinách Tv, Vv a pracovních činnostech (zejména při dyspraxii)

Matematika, Chemie, Fyzika:

- tolerovat osobní pracovní tempo žáka (nechat více času na desetiminutovky nebo je nežadávat)
- ponechat dostatek času na osvojování si nové látky
- tolerovat zhoršenou grafickou úpravu, nepřesnosti a nižší kvalitu rýsování
- tolerovat potíže při pochopení vztahu mezi čísly a konkrétním množstvím
- kontrolovat pochopení zadání slovní úlohy (příkladu)
- pochopit problémy s formulací odpovědi
- tolerovat delší čas pro osvojení si číselných řad sestupných, vzestupných
- umožnit delší dobu k osvojení si matematických vzorců, jejich vštípení, výbavnost a použití
- upřednostnit individuální ústní zkoušení s oporou o názor
- žák nebude opisovat zadání slovní úlohy do sešitu
- častější kontrola sešitů
- matematické operace provádět s oporou o vizuální podněty - zadávat předtíštěné kontrolní a čtvrtletní práce, hodnotit především obsahovou stránku řešených příkladů a slovních úloh
- u samostatné práce hodnotit jen to, co stihl napsat
- ponechat dostatek času na zpracování a kontrolu písemných prací
- zadávat přiměřeně zkrácené domácí úkoly

- používat linkované a čtverečkované sešity
- hodnotit i správnost postupu – nejen výsledky příkladů

Doporučované postupy při zvýšené individuální práci se žákem - sluchová vada, vývojová dysfázie

Ve všech předmětech:

- je nutné, aby žák seděl v první lavici
- je nutné, aby žák viděl paní učitelce při rozhovoru na ústa, při běžné mluvě dodržovat pomalejší tempo řeči, ujistit se o porozumění pokynu či obsahu sděleného
- tolerovat pomalejší pracovní tempo
- ponechat dostatek času na porozumění textu nebo pomoci žákovi s jeho porozuměním
- **při poruše koncentrace pozornosti** sdělit úkol a vysvětlit pracovní postup, dbát na důsledné plnění úkolu, je nutná průběžná kontrola plnění, pevnější vedení dítěte
- při oscilaci koncentrace pozornosti nutná průběžná motivace dítěte, pozor na přetížení dítěte - třetí,čtvrtou hodinu lze předpokládat větší unavitelnost, je vhodné ponechat čas na relaxaci, nechat žáka projít, pověřit ho předáním vzkazu atd.
- **vzhledem k vadě sluchu** - největší problémy v oblasti rozlišování znělých a neznělých hlásek, ve sluchové analýze a syntéze v oblasti sykavek obou řad (c,s,z - č,š,ž), rozlišování měkkých a tvrdých slabik
- je nutné již od první třídy dbát při vyvozování písmen na spodobu písmen ve slově (např. páv píšeme na konci slova hlásku v a slyšíme hlásku f apod.)
- **žák s tímto postižením velmi dobře reaguje na pochvalu**

Doporučované pomůcky:

- předtištěné kontrolní práce
- předtištěné zápisy do sešitů - žák si pouze nalepí do sešitu
- gramatické přehledy na kartách
- tabulky s gramatickými jevy
- v případě zájmu žáka -používat psací stroj nebo počítač k napsání úloh (na slohové práce, písemné úkoly)
- křížovky
- rébusy
- doplňovačky
- názorné tematické pomůcky pro všechny předměty
- magnetofon a audiokazety, přehrávač a CD
- počítačové programy pro výuku i upevňování učiva
- slovníky
- pravidla
- počítadlo
- kalkulačka
- použití tabulek na sčítání a násobení
- práce s modely geometrických těles
- modelování rovinných a prostorových útvarů
- karty pro magnetickou tabuli
- chemická tabulka prvků

- matematické a fyzikální tabulky
- encyklopedie
- tematické tabule

Předpoklad navýšení finančních prostředků:

Návrh případného snížení počtu žáků ve třídě včetně zdůvodnění:

Účast dalšího pedagogického pracovníka – včetně zdůvodnění:

Speciálně pedagogická péče:

reedukace:

- dyslexie • dyskalkulie
- dysortografie • dyspraxie
- dysgrafie • dyspixie
- dysmúzie • ADHD
- ADD • specifický logopedický nález
- vývojová dysfázie • balbuties

Reedukace je uskutečňována:

- učitelem v rámci výuky v běžné třídě
- reedukace individuální nebo skupinová prováděná v rámci ambulantní nápravy v SPC
- v rámci specializované třídy na:
  - běžné základní škole
  - speciální škole
  - speciálním pedagogem v průběhu výuky běžné hodiny
  - v dyslektické ambulantní poradně při ZŠ
  - speciálním pedagogem
  - pedagogem – absolventem kurzu specifických poruch učení

Doporučované zásady při provádění reedukace:

- vyjít z celkové analýzy případu dítěte
- nechat dítě zažít pocit úspěšnosti hned při první hodině reedukace
- postupovat po malých krocích, snažit se pracovat na základě multisenzoriálního přístupu v atmosféře klidu a bezpečí
- reedukaci zahájit vždy raději na nižší úrovni náročnosti, postupně požadavky zvyšovat
- snažit se o zautomatizování schopností
- dodržovat obsahové struktury jednotlivých sezeních
- dodávat dítěti sebedůvěru
- snažit se o vyloučení rušivých podnětů pro práci
- reedukaci provádět pravidelně a dlouhodobě
- udržet rovnováhu a klid
- stanovit si cíl práce
- vybírat texty, které odpovídají obsahem věku žáka, ale také obtížností, velikostí písma
- pravidelně informovat rodiče o výsledcích jednotlivých sezeních a zapojit je aktivně do práce s dítětem

Doporučené náměty pro práci:

- přípravné čtení

- párové čtení
  - stínové čtení
  - čtení v duetu
  - poslouchání textu předčítaného učitelem (rodiči)
  - čtení pomocí čtecího okénka a šablony
  - objasňování neznámých slov
  - nácvik pomocí čtenářských tabulek
  - čtení s kontrolou magnetofonu
  - čtení s porozuměním
  - odstraňovat techniku dvojího čtení
  - nácvik uplatňování gramatických pravidel
  - rozvoj sluchové syntézy a analýzy
  - sluchové rozlišování znělých a neznělých souhlásek
  - odstranění specifických asimilací
  - trénink vizuomotorické koordinace
  - nácvik P – L orientace na
  - ploše
  - vlastní osobě
  - druhé osobě
  - nácvik orientace na mapě
  - hry a cvičení na rozvoj:
  - jazykového citu
  - artikulační neobratnosti
  - matematických dovedností
  - logického myšlení
  - zrakové paměti
  - verbálně sluchové paměti
  - úmyslné pozornosti
  - slovní zásoby
  - rozvoj zrakové percepce - rozlišování
  - rozvoj rytmizace
  - práce s bzučákem
  - procvičovat sčítání a odčítání s přechodem desítky
  - nácvik jednoduchých slovních úloh
  - čtení čísel nad 1 000
  - procvičovat vzestupné i sestupné řady čísel
  - nácvik násobilky (J. Novák)
  - pomocí tabulek cvičit násobení a dělení
  - hrubá motorika – motorická koordinace
  - jemná motorika, grafomotorika, úchop
  - uvolňování ruky
  - koncentrace pozornosti
  - další úkoly:
  -
-

- _____
- _____
- _____

Pomůcky pro práci v DAP:

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Spolupráce se zákonnými zástupci:

- průběžně a prokazatelně informovat o výsledcích školní práce a chování
- jedenkrát za měsíc školní sešity k podpisu - nahlédnutí rodičům
- při zhoršení prospěchu, chování aj. - osobní kontakt s rodiči
- možnost konzultace rodičů s učitelem dle jejich potřeby
- rodiče oznámí změny vyplývající z nového vyšetření a jeho závěru
- rodiče dohlédnou na přípravu do školy, zajistí plnění domácí přípravy
- dle doporučení SPC je nutné ze strany rodičů zintenzivnit pravidelnou přípravu na vyučování s dodržováním zásad psychohygieny
- rodiče zajistí pravidelnou docházku dítěte do DAP
- rodiče zajistí pravidelné plnění úkolů dle pokynů DAP
- rodiče budou spolupracovat s vedoucí DAP a TU – kontakt 1 X měsíčně
- rodiče zajistí plnohodnotné trávení volného času svého dítěte
- rodiče by měli podporovat zájmy svého dítěte

Podíl žáka na řešení problému:

- svědomitě se připravovat na výuku
- v případě nepochopení obsahu učiva - oznámit vyučujícímu – doučování
- neodvolávat se na poruchu
- pracovat s kompenzačními pomůckami
- snažit se o zapsání úkolů pro domácí přípravu (u ADHD – však jen v rámci svých možností)

Další důležité informace:

Pracovník poradenského zařízení (SPC):

Na vypracování IVP se podíleli:

V XY 05.09. 2006

Třídní učitel (ka):

Další učitelé:

Žák(yně):

Zákonný zástupce:

Ředitel (ka) školy:

Poradenské pracoviště:

Poznámky: vpisujeme do IVP během celého školního roku.